

TEATAJA

Haaslava valla infoleht

Nr 11 (114) november 2003

Töödest ja tegemistest Riigikogus

Hea lehelugeja!

Tänast kirjatükki pean kahjuks alustama vabandusega, kuna polnud võimalik Teiega kohtuda 20. novembril Roiu Päevakeskuses. Põhjuseks teatavasti pingeline olukord valitsuskoalitsioonis, mille lahendamine võib võtta veel omajagu aega. Lahvatanud tuli põhjuseks oli lähiajal vastuvõetav riigieelarve. Peasüüdlaseks on "suur" meedia pidanud Rahvaliitu ning süüdistanud teda protsesside pidurdamises ja mõistmatuse käitumises. Rahvaliidu 17. novembril esitatud avalduse tingis koalitsioonipartnerite üleolev käitumine nii Rahvaliidu kui ka kogu Eesti rahva suhtes. Rahvaliit jõudis järeldusele, et 2004.a. riigieelarve eelnõu on vastuolus koalitsioonilepingus sätestatud põhimõttega, et Eesti jätkusuutliku arengu aluseks on üleminek teadmiste- ja innovatsioonipõhisele arengule, mis eeldab eesti keele ja kultuuri, eestikeelse hariduse ja teaduse väärtustamist ning nende arenguks vajalike vahendite tagamist. Eestimaa Rahvaliit juhtis juba koalitsioonikõnelustel tähelepanu asjaolule, et koalitsioonileppe alus on läbi mõtlemata ning on vaja täiendavaid ressursse, et kaasrahastada Euroopa Liidust tulevaid investeeringuid ja aidata kaasa sotsiaalse kihistatuse vähendamisele. Reformierakonna ja Respublika poliitikud pöörasid aga tähelepanu ainult mõnele oma valimislubadusi sisaldanud punktile. Respublikaanide küllaltki sotsiaalne valimisprogramm on asendunud võimule saades reformiliku ainult rikkamaid arvestava programmiga. Nende erakonna nõrkust kindlasti näitab mitme riigikogu liikme lahkumine rahvaesindaja ametist. Unustatud on lubatud õpetajate palgatõus, koolide rahastamise asemel soovitatakse neil hoopis laenu võtta. Vanemahüvitisega lubatakse lahendada kõik lastega seotud probleemid, samal ajal pole 7. aastat tõusnud lastetoetused, pole tõusnud toimetulekupiir. Unustatud on "nulltolerantsi" lubadus kõiges- piisavalt rahastamata on jäetud Päästeamet ja kiirabi. Omavalitsuste iseseisvumine ja tulubaasi tõus on asendunud vähenenud

toetusfondi ja haldusreformi kõrvalelukkamisega. Peaministri lubatud kõige-kõige-kõige eelarve ei sisalda pooltki antud lubadustest. Tulumaksu alandamisega soovitakse ainult töötavale inimesele raha rohkem kätte jätta. Samas ei tohi unustada, et üks töötav inimene peab looma väärtusi vähemalt kahe mittetöötava (lapsed ja pensionärid) ülalpidamiseks. Lastele hariduse andmise kulukus ja pensionite madal tase on nagunii rahva rahakoti tühjaks teinud. Need olidki peamised põhjused, mis Rahvaliidu poliitikute õiglusetunde viimse piirini viisid ning protesti tõstma panid. Loodame edaspidi koalitsioonipartnerite soovi paremat koostööd teha ja viia rahva soovid valimislubadustest ka tegelikkusse ellu. Igatahes istutakse uuesti ühise laua taha, et vaadata üle koalitsioonileping ning teha ettepanekud ühiskonna probleemide lahendamiseks.

Kõike head soovides

Koit Prants
Rahvaliit, riigikogu liige

Pühapäev perega

On pime ja hall novembrikuu ning lähenemas jõulud. Sel tubasel ajajärgul ollakse kindlasti rohkem kodune ja perega koos. Üheks perega koosolemise ja –tegutsemise võimaluseks on külastada ja kaasa lüüa meie valla ja Lastekaitse Liidu ühisprojekti raames toimuvatel perezpäevadel.

Perezpäevi on siiani toimunud kaks korda ning mõlemad neist on olnud üsna rahvarohked ning lustakad. Esimesest perezpäevast on võimalik täpsemalt lugeda oktoobrikuu valla lehest. Teist järjekorranumbrit kandval 16. novembril toimunud perezpäeval oli läbivaks niidiks eesti rahvakalendri tähtpäevad – mardi- ja kadripäev. Mängisime vaarisade rahvuslikku kaanekeerutamise mängu, samuti rääkisime veidi mardi- ja kadripäeva legendidest ning tähistamisest.

Lisaks koos mängimisele, ringmängudele ja ristsõnade lahendamisele toimus töö ka rühmades. Väikelastele oli avatud muinasjutu- ja mängutuba. Sedakorda valisime muinasjutuks loo uinuvast kaunitarist. Peale muinasjutu kuulamist asusid lapsed ka ise teematilist pilti joonistama. Joonistused paneme järgmisel perezpäeval ka näitusele niisamuti, kui sel korral olid väljas esimesel perezpäeval joonistatud pildid ning laudkondade meisterdatud valla vaimud.

Samal ajal, kui väikelapsed muinasjuttu kuulasid, meisterdasid noormehed Sillaotsa kooli õppealajuhataja ja õpetaja Vahur Vahtra käe all lindude söögimaja. Poisid tegutsesid innuga ja rõõmus kopsimine kostis ka teistesse töötubadesse. Indu ja töölusti lisa kindlasti ka see, et kõik meisterdajad said söögimaja koju kaasa võtta ning enda ning lindude rõõmuks üles riputada.

Õnnitleme detsembrikuus sündinuid

Neiud ning samuti mõned emad veetsid kasuliku tunnikese kosmeetik Maarika Paasi käe all. Räägiti nii hooldus- kui ka dekoratiivkosmeetikast, samuti tehti ühele neiule näidismeik.

Lastevanemate vestlusringis oli psühholoog Külli Muug, kes rääkis perepsühholoogiast - lastest, vanematest ja suhetest ning rollidest perekonnas.

Ka detsembrikuu toob endaga kaasa perezpäeva. Jõuluteemaline perezpäev toimub 7. detsembril kell 14.00 ja lõpeb ühise loodusesse minekuga ja jõulukuuse kaunistamisega. Teadaolevalt saabub sinna ka jõuluvana koos päkapikkudega ning üllatusi võib veel tulla. Eelnevalt on plaanis jätkuv vestlusring koos Külli Muugiga ning lapsed saavad taas meisterdada: teeme nii jõulukroone kui voolime savi. Väikelastele on avatud muinasjutunurk, kus saab lisaks muinasjutu kuulamisele ka joonistada ning mängida.

Loodetavasti kujuneb ka aasta viimane koos veedetud pühapäev meeleolukaks ning lustakaks!

Kaasa rõõmus meel ja selga soojad ning mugavad riided, et metsapeol lõbusalt kaasa lüüa.

Perezpäevale on võimalik sõita ka valla bussiga.

Bussiajad: 12.55 Aardlapalu, 13.00 Aardla, 13.03 Lange, 13.05 Reola, 13.10 Ignase, 13.15 Aadami, 13.20 Uniküla, 13.25 Kulpna, 13.25 Kriimani, 13.35 Sillaotsa, 13.40 Roiu.

Maive Otsa ja Tiina Karu
Projekti assistendid

Perezpäeval tehtud fotod valla koduleheküljel www.haaslava.ee

1	Vladimir Parkuš Laine Saarekivi	1930 1930	Kitseküla Ignase
---	------------------------------------	--------------	---------------------

3	Arry Hango	1931	Igevere
5	Virve Musta	1916	Päkste

	Hilja Kukkes Lya Laumets Helju Sagar Ene-Helve Kallavus	1922 1928 1932 1941	Aadami Igevere Lange Kriimani	26	Kalju Roose Hille Hein Andres Kohu	1937 1938 1939	Uniküla Päkste Aadami
6	Salme Põldoja	1935	Kitseküla	27	Arnold Raik	1924	Roiu
7	Vello Lanno	1941	Kriimani	29	Ilmar Kuusmann	1938	Kurepalu
8	Aare Roosaar	1943	Uniküla	30	Endla-Emilia Peedosen Volli Peri Toomas Etti	1925 1928 1932	Uniküla Ignase Kurepalu
10	Hilma Miina	1928	Ignase	31	Milvi Silm	1937	Haaslava
11	Vilma Tegova	1938	Kriimani				
13	Zinaida Parkuš	1928	Kitseküla				
15	Heino Lillo Katri Romanova	1937 1938	Uniküla Roiu				
17	Linda Seliste	1921	Metsanurga				
18	Lembit Prost	1940	Haaslava				
20	Aili Roosvald	1933	Päkste				
21	Elle Kiisel Konstantin Malinen Tatjana Vannik	1937 1939 1939	Haaslava Aardlapalu Kurepalu				
24	Leida Edur Iiriina Pihlapuu Laine Kangron	1914 1921 1936	Kurepalu Kitseküla Roiu				
25	Elsa Mullo Lilli Albert Vallas Kiisel	1920 1921 1935	Ignase Roiu Haaslava				

Maale tööle

Koolireformi käik sundis mind ennast täiendama ja aktiivsemalt tulevikule orienteeruma. Olin koolijuhtimise kursust lõpetamas kui asjaolude kokkulangemine sundis mind töökohta vahetama. Suvi kulus suuremalt jaolt koduuendamise ja töötamise peale. Paljude konkursside ja valikute virr-varr tõi mind lõpuks Roiule, kus olin aastaid vaba aega veetnud. Uueks töökohaks sai Sillaotsa Põhikool. Ma ei maandunud tühjale kohale. Ees oli nii mõnigi tuttav ja paikkond risti-põigiti läbi käidud. Kooliga esmatutvus pisut küll ehmatas. Suvine remont oli täies hoos: maja tellingutes, ahjud lahti lõhutud, ukсед eest võetud, klassid tühjad ja kõledad, kõikjal askeldasid vaid remondimehed ja -naised. Õhkkond oli kaose maiguline. Teistkordsel koolimaja külastusel augusti teisel poolel ilmnis juba korra märke: ahjud andsid lootust talvel sooja saada, ukсед pakkusid turvatunnet, maja välisilme töötas peatset silmailu, klassidesse tassiti tagasi inventari ning seinu kaunistasid uued tahvlid.

Linnastunud inimesena panid mind imestama nii ahiküte kui ka lukustamata ukсед. Oli tükk tegemist, et harjuda inimeste vahetu suhtlemise ja otsekoheusega. Kokkulepped pidasid suusõnalise jutu põhjal, ei häbenetud tunnustamast kui oldi unustatud või väärsti mõistetud. Meenusid vanavanemate aegsed lood luuast kui maja lukust (kui külla minnes leidsid ukse vastu toetatud luua, siis teadsid, et pererahvast pole kodus). Sealsamas tundus kõik nii loomulik, et pani imestama, kuidas olin varem end raisanud elementaarsete tõdede vastu seinu hüüdmisega: Hoi enda ja teiste vara, küsi, kui midagi vajad, austa hallpead, viisakus meeldib kassilegi, sinu sõnad on sinu relv ja vaenlane jne. Siinsamas suurlinna külje all paistis see kõik olemas olevat ja toimivat kellegi ponnistustest hoolimata. Aeg näitas, et päris nii see siiski polnud: Kaks kella vahetunniks ja läks lahti ühesuunaline liiklus aulasse. Mis

Palju õnne!

Sünniaasta 2003

*Aleksandra
Kliimand
03.11.2003
Haaslava*

*Anna-Liisa Stümper
18.11.2003
Igevere*

Palju õnne!

edasi
?
Vaata
ja
imesta!

Alga

s tõeline hingepuhastus. Nädala ülevaade tõi välja nii suured kui väikesed sünnipäevalapsed läbisegi, kõik heated said sõna ja kommikesega meeles peetud, kiire pilguheit eesseisvatele üritustele, pisut pragamist ja läbi ta oligi – kooli kogunemine.

Üllatusi jagus lausa iga päevaga. Töökoha hea varustatus ja soovidele vastutulelikkus kolleegide poolt, kokkulepete loogilisus, eelkäijatest jäänud tugevad jäljed – see ülivõrdes maksimalism tekitas kiiresti tunde oma õigest kohast ja vajalikkusest teistele samaga vastata. Olen püüdnud arvestada õpetajate heaolu ja soovidega niipalju kui see ajaliselt ja kooli eesmärkidest lähtudes võimalik on olnud. Töötan õppealajuhatajana esimest aastat ning täiendkoolitusel omandatu tuleb viia kooskõlla praktiliste kogemustega. Tinglikult võiks öelda, et ka minul saab I veerand seljataha ning on aeg teha esimene kokkuvõte.

Kool hoiab Haaslava valla ainukese koolina tihedat sidet omaniku ja lastevanematega. Koos suudame püsima jääda ning õigel kursil püsida. Hoolekogule anname koolisündmustest regulaarset informatsiooni ja küsime abi selle vajaduse ilmnemisel. Valupunktid läbi aegade korduvad kord ägedamalt siis lahjemalt. Õpilaste käitumisprobleemidele otsime lahendusi ikka koos lastevanematega ja soovime, et meid võetaks kui partnereid. Ühishuviks oli, on ja jääb laste turvaline astumine täiskasvanute maailma. Koolikohustuse täitmist saame tagada ainult koostöös kodu ja vallaga. Lastevanemate

koosolekuks kokku võetud septembrikuu puudumiste ülevaade näitas umbes 1% puudumisi tundidest. Valdavad põhjused olid järgmised (esitan need tähtsuse järgi): haigused (eriti külmetushaigused), kodused põhjused (see võiks olla erandlik, mitte nii tooniandev), võistlused (seda põhjust on hea mainida ka seetõttu, et puudutab väga paljusid õpilasi), arsti juures käimine (see näitab tervise eest hoolitsust ega saa pahaks panna), põhjuseta puudumised (õnneks ei ole massilised) jm. Kuigi lastevanematest oli saal peaaegu täis, sooviksin ikka rohkemat hulka peresid kooliga suhtlemas näha. Tunnen omaenda laste pealt, et aeg-ajalt tuleb ette olukordi, kus lapsed vajavad abi ja tähelepanu, kuigi ise nad seda eitavad. Lapsed on meie peamine tagatis turvaliseks vanaduspõlveks. Need minutid ja tunnid, mis me leiame laste jaoks, tasuvad end kuhjaga tagasi. Õppeedukuse ja koolis hakkamasaamise esmaseks infokandjaks on päevik ja lapsevanema teated koolile, kui need ei ole väga isiklikud, võiksid olla üles tähendatud samuti jooksva nädala tundide juurde. Veerandi keskel teatatakse kodule õpilase hinnetelehega vahekokkuvõtte, mis tuleb allkirjastatult klassijuhatajale tagasi saata. Peatselt tuleb kodudesse veerandi tunnistus, mida peaks iga lapsevanem koos võsukelega tõsiselt uurima ja nõu pidama, mis hästi või mida tuleks pingutada. Oma last kõige paremini tundes suudab lapsevanem igast õpetajast sammu võrra ees olles aimata kõrvalekaldeid ja juhtida kiiresti õigele teele tagasi. Analüüs näitab, et õppeedukus langeb klassiti koos raskusastmega kuni 8. klassini. Lõpuklassis on noormehed ja neid omandanud kes rohkem kes vähem iseseisva õppimise kunsti oma individuaalseid võimeid ja oskusi arvestades nii hästi, et hinded muutuvad järsult paremaks. Kooli lõpuks saavutab noor inimene ka hingelise tasakaalu, mis ongi normaalne

asjade käik. Edasi tuleb astuda samme juba omal riisikol ilma kellegi suunas näpuga näitamata ja eestvedamist ootamata.

Kahju, et lahtiste uste päevad leidsid vanemate poolt liiga külma vastuvõtu. Tahtsime näidata remondi käigus uuendatud koolimaja. Televisiorist näidatakse ainult eliitkoolide miljoniremonte, kuid ka palju väiksemate summadega saab üht-teist ära teha. Oleme Haaslava vallale väga tänulikud täiesti uue arvutiklassi eest, millega ei saa mitte iga kool uhkustada. Õpilastele see mõjub, nad oskavad arvutist lugu pidada ja juhtub sedagi, et võetakse vabatahtlikult kohustusi enda käitumise parendamiseks.

Vahel torkab silma õpilaste riietus, mis on küll nägus, kuid siseruumides lausa terviseohtlik. Ma mõtlen kiletatud jopesid ja umbseid botaseid, mis koguvad niiskuse enda alla ning välja minnes liibuvad vastu niisket keha. Vahetusjalanõud säästavad nii nende kandjat kui ruumide õhku ja põrandat. Tervis peaks olema iga kodu küsimus number üks ja alles seejärel kõik muu. Tulemas on suusahooaeg. Möödunud talve pikka lumeperioodi ei julge küll loota, kuid suusad peaks valmis seadma või otsima võimaluse lapse suusarajale viimiseks. Vahest minna koos lastega! Nii saaks võib-olla mõnest probleemistki jagu.

Soovin lugejale optimismi ja killukest päikest igaks talvepäevaks!

Vahur Vahtra
Sillaotsa Põhikooli direktori asetäitja
õppe- ja kasvatustöö alal

Üleskutse

Lähenemas on suusahooaeg. Head inimesed, kellel on kodus suuski ja suusavarustust, mida Teie enam ei vaja, tooge need Sillaotsa Põhikooli või helistage 07 352 000.

Ilvi Suislepp
Sillaotsa Põhikooli direktor

Sillaotsa Põhikooli hoolekogu

Kooli hoolekogudest räägitakse tavaliselt siis, kui teatud probleemidest tulenevalt on koolis tekkinud vastasseis inimeste/gruppide vahel. Räägitakse hoolekogu rollist ja tähtsusest ning sellest, kas hoolekogu suudab midagi ära teha (probleemi lahendada) või mitte. Mida kujutab endast Sillaotsa Põhikooli hoolekogu ja kuidas teda rakendada oma lapse parema õppe tagamiseks?

Haridusministri määruse "Kooli hoolekogu tegutsemise kord" kohaselt on kooli hoolekogu ülesanne kooli pedagoogide, vallavolikogu, vanemate, vilistlaste ja kooli tegevust toetavate organisatsioonide ühine tegevus kooli õppe- ja kasvatustegevuse jälgimisel ning õppe- ja kasvatustegevuseks paremate tingimuste loomisele kaasaaitamisel. Oma olemuselt on hoolekogu moodustatud munitsipaalikooli edukaks tööks vajalike tingimuste loomiseks. S.t hoolekogu ülesanne ei ole pelgalt reageerimine teatud negatiivsete asjaolude puhul ja tegeleda tagajärgedega, vaid silmas peab pidama kooli arengut ning sellesuunalist tööd.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse kohaselt kuuluvad põhikooli hoolekogusse kohaliku omavalitsuse

volikogu ja õpetajate esindaja ning viis vanemate, vilistlaste ja kooli toetavate organisatsioonide esindajat vanemate üldkoosoleku otsuse alusel. Sillaotsa Põhikooli hoolekogusse kuuluvad Marielle Annamaa, Helle Annuk, Rein Arujõe, Anne Lõssenko, Margit Rannik (lastevanemate esindajad), Hele Täär (õpetajate esindaja) ja Peeter Suislepp (kohaliku omavalitsuse volikogu esindaja).

Hoolekogu planeerib oma tegevust igaks õppeaastaks koostatava tööplaani alusel. Sillaotsa Põhikooli hoolekogu selle õppeaasta plaanid võib tinglikult jaotada kolmeks: tegevused parema õpikeskkonna tagamiseks (käitumis- ja õppeprobleemide analüüs, koolikohustuse mittetäitmisest koolis, võõrkeelte õpetamise analüüs, olümpiaadidest osavõtt); tegevused parema koolikeskkonna tagamiseks (huvialaringide töö ja õpilaste toitlustamise analüüs); muud korralduslikud ning kooli arengule kaasa aitavad tegevused (koolivõimla probleemile lahenduse otsimine, kooli arengukava heaks kiitmine, õpilaste ühistranspordi analüüs).

Hoolekogu korralised koosolekud toimuvad õppeaasta kestel vähemalt üks kord kolme kuu jooksul.

Hoolekogu koosolekutest võivad osa võtta kõik inimesed (loe: lapsevanemad) hoolekogu esimehe loal.

Hoolekogu otsuste täitmist korraldab kooli direktor koostöös kooli pidajaga – s.o Haaslava Vallavalitsusega. Hoolekogu poolt vastu võetud otsused on avalikud ning asjast huvitatud isikul on õigus nendega koolis tutvuda. Hoolekogu materjalidega saab tutvuda igal tööpäeval kella 08.30 – 16.30 kooli kantseleis.

Mida teha kui Teil on seoses lapse õpingutega/käitumisega tekkinud probleem, millele Te koos klassijuhatajaga või mõne muu kooli esindajaga lahendust leidnud ei ole või kui Teil on ettepanekuid, kuidas luua Sillaotsa koolis paremad tingimused õppe- ja kasvatusetevuseks? Sellisel juhul võtke ühendust kooli hoolekogu esindajatega, kelle kontaktandmed on järgmised: Peeter Suislepp – postiaadress Männi 2-11 Roiu Haaslava v 62102 Tartumaa, telefon 052 18588, e-mail: peeter.suislepp@mail.ee;

Anne Lõssenko - postiaadress Männi 5-6 Roiu Haaslava v 62102 Tartumaa, telefon 052 45923, e-mail: kukupai9@hotmail.ee.

Soovi korral võite ühendust võtta ka teiste eelpool nimetatud hoolekogu liikmetega (kontaktandmed koolist).

Teie lastele paremat õpikeskkonda soovides

Peeter Suislepp
Sillaotsa Põhikooli hoolekogu esimees

NB! Järgmine Sillaotsa Põhikooli hoolekogu koosolek toimub teisipäeval, 02. detsembril kell 18.15.

Avaldame kiitust

Sillaotsa Põhikooli direktor avaldab kiitust hea ja väga hea õppe edukuse ning hea ja eeskujuliku käitumise eest 1. õppeveerandil järgmistele õpilastele:

1. Rasmus Annok 2. klass

2. Meriliis Evert

3. Marta Köbas

4. Mirjam Grosberg

5. Henrik Lepson

6. Gertrud Pleksner

7. Roland Reinvald

8. Karola Siimsalu

9. Eleri Helimets 3. klass

10. Kätlin Juss

11. Lauri Kiissel

12. Gabriel Lukas

13. Merili Rudakov

14. Reili Saar

15. Kristjan Skatškov

16. Merlin Grosberg 4. klass

17. Eigo Helimets

18. Kristin Klaus

19. Jorma Kõõra

20. Carmen Küdorf

21. Mihkel Manglus

22. Jaanika Meinhard

23. Gert Skatškov

24. Taavi Mals 5. klass

25. Gerli Manglus

26. Denis Pappel

27. Karl Pleksner

28. Triin Tõnurist

29. Liis Järvemäe 6. klass

30. Kait Arujõe

31. Maario Lõuna

32. Riho Raag

33. Johanna Annamaa 7. klass

34. Katre Kõõra 8. klass

35. Jane Meinhard

Ilvi Suislepp
Sillaotsa Põhikooli direktor

Hei mälumänguhuvilised!

Talvised õhtud on pikad ja vajaksid teinekord sisustamist. Miks mitte tulla kord kuus kokku ja korraldada mälumängu. Vaim tahab aeg ajalt turgutamist ja ega uued teadmisedki kunagi ülearu ole. Ruumidega ei tohiks probleemi olla, koos saab käia Roiu perekeskuses, Sillaotsa koolimajas või Kurepalu seltsimajas.

Sillaotsa koolis on viktoriinidel pikk traditsioon. Haaslava valla (varem Kuuste sovhoosi) mälumängijad on

osalenud vahelduva eduga erinevatel maakondlikel ja vabariiklikel võistlustel, tõsi, paaril viimasel aastal ei ole võistkonda välja pandud.

Head huvilised. Saame kokku 2 detsembril kell 20.00 Roiu päevakeskuses, arutame läbi, teeme väikese eelproovi ja paneme asja käima.

Taivo Kirm

KODUKANDILOOD LXXVIII

lehekülgi Haaslava valla ajaloost

Haaslava kolmikud.

Tavaliselt kirjutatakse inimestest, kui nad on midagi head või halba korda saatnud, või kui nendega on juhtunud midagi väga ebatavalist. Just niisugune lugu juhtus meie vallas 1939.a. jaanuaris, kui Haaslava vallas toimunud räägiti ja kirjutati üle kogu meie riigi. Põhjust andis selleks Kriimani abielupaar Ferdinand ja Linda Leib, kelle peresse sündisid kolmikud.

„Postimees“ nr 16 – 17 jaanuar 1939.a.

„Haaslava kolmikud said kingi.

Nagu meie lehes juba varem avaldatud, sai Haaslava vald hiljuti rõõmsate sündmuste osaliseks. Selle valla Kriimani elutseval abielupaaril, Leibidel sündisid kolmikud. Lapsed tulid ilmale Tartu Ülikooli kliinikus, kus nad on asjatundliku hoole alla praegugi. Niihästi kolmikute ema, Linda Leib, kui ka lapsed on parima tervise juures, jäävad aga kliinikusse veel nädalapäevadeks. Alul oli juttu sellest, et kolmikud võetakse Tartu rinnalaste kodusse, sellest aga on loobutud. Laste ema ei taha oma maimukestest ajutiseltki lahku minna, linna jäämiseks teeb talle aga takistusi see, et tal on kodus veel neljas laps, pooleteist aastane priske poiss.

Kolmikute sünd ei ole tavaline. Sellepärast on Leibide haruldane perekonna õnn äratanud tähelepanu ja mitmel pool tuntakse huvi selle perekonna käekäigu vastu. Laste vanemad ei nurise oma olukorra üle ja laste ema kõneleb üliõnnelikult oma kolmest maimukesest ja nende vennakesest Haaslaval. Siiski on tõsi, et see pere ei ole maiste varade poolest rikas. Nelja lapse vanemad elavad Kriimani, mehe isa 6 vakamaalisel kohakesel ja elatavad end väljaspool kodu tööl käies. Sellises olukorras oli teretulnud, väike ühekordne toetus, mis neile kolmikute sünni puhul anti riigi poolt.

Täna võis aga meie lehe toimetuse sellele perekonnale teatada, et tema peale on ka veel teised mõelnud. Nimelt tegi Linda Leibile täna suurema annetuse maailmakuulsa elektriseltsi AEG direktor ja Läti Vabariigi aupeakonsul Eestis, direktor R. Aavakivi. Härra peakonsul Aavakivi maksis „Postimehe“ kontorisse 150 krooni edasiandmiseks perekond Leibile, mis tehtud AEG Tallinna osakonna nimel. See kink oli määratud selleks, et kergendada kolmikute ilmaletulekuga nii erakordselt suureneva lastepere kasvatamist. „Postimees“ saatis annetatud summa edasi Haaslava vallavalitsusele, kes selle laste emale Linda Leibile edasi annab helde annetaja soovide kohaselt.

Ei ole vist vaja juurde lisada, et firma AEG ja direktor Aavakivi samm väärivad tänulikkude äramärkimist ja järeletegemist neil puhkudel, kus sel teel võib soodustada lapsega perekondade head käekäiku.“

„Postimees“ nr 19 – 20 jaanuar 1939.a.

„Teatavasti hiljuti sündisid Tartu Ülikooli naistekliinikus Haaslava vallast pärit oleval proua Leibil kolmikud, kes praegu viibivad veel kliinikus ja on hea tervise juures. See rõõmusõnum on läinud kulutulena ja kolmikute sünd on kõikjal saanud kõneaineks. Kuna kolmikute sünd on väga haruldane nähe, siis pöördusid ajalehtede esindajad naistekliiniku assistendi A. Risti poole, kellel on parasjagu käsil mitmikute sündide uurimine. Ta esitas huvitavaid andmeid Eestis sündinud mitmikute kohta 1920 aastast kuni seniajani. 1920 – 1939.a. on kolmikud Tartu naistekliinikus sündinud 4 korda. 1920.a. sündisid üks poisslaps ja 2 tütarlast ja nad kõik on näinud ilmavalgust, 1925.a. sündis 2 poissi ja 1 tüdruk, 1929.a. 1 poiss ja 2 tüdrukut, kuid neist üks tütarlaps suri sünnitamisel. Viimasel puhul saime rõõmustava teate alles hiljuti, kui Haaslava elanikul sündis 1

poiss ja 2 prisket tüdrukut. Viimaste kohta võib veel niipalju märkida, et neist kõige väiksem kaalus üle 2 kilo, mis on kolmikute juures üliharuldane, kuna tavaliselt on üks neist palju nõrgem.

Ka nelikute sündi on Eestis esinenud. See oli möödunud aastal, kui Järvamaal toodi kliinikusse nelikud sünnitanud ema. Sel korral oli üks väetikestest sündinud surnult ja hiljem suri veel teinegi kliinikus. Säärane juhus on juba õige haruldane, sest kliiniku andmetel esineb kolmikute sündi meil iga 10 000 sünnituse kohta 1 kord.“

"Rahvaleht" nr 37 - 13 veebruar 1939.a.

"Haaslava kolmikud ristiisade ootel.

Asunikupaar Leibide juures külas.

Seal kus Haaslava poolt Kriimani asundusse suunduv tee metsast välja jõudes ületab väikese aru, seal nad elavadki, niisugune on teejuhatamine, kui küsisin ajakirjanduse kaudu juba tuttavaks saanud Haaslava kolmikute kodupaika.

Maantee serval asub kaks väheldast hoonet, pooleliolevad ehitised, nagu neid oleme harjunud nägema kõikides asundustes aastate kestel. See ei olegi mõni romantiline ilmekas popsipesake kuskil metsasopis, kus elatakse vaeselt, kuid kus siiski on elu natuke omapärase kuju võtnud. See on lihtne uusasuniku töölisekrunt, nii nagu on jagatud mõisate tükeldamisel.

Säärase seitsme vakamaalise maatüki sai ka Kriimani mõisatöeline Leib ja nagu jõukamad naabrid poolnõogates tähendavad, olevat mehel esialgu olnud üsna roosilised väljavaated oma krundi asustamisel. Sellest olevat pidanud saama õunaaed, kus mees oma perega küllaldaselt tööd leiaks. Õunaaiake ongi maatükki nagu jumalast loodud. Oru talu põld asub vastu lõunapäikelist mäekallakut ja lõpeb all, kiiresti voolava ojakese kaldal. Aastate jooksul on küll siia eluase rajatud, nii inimestele kui loomadele, kuid seni pole veel ükski viljapuu oma juuri Oru talu mulda saanud. Omaaegne tööpuudus ja meie väikemaapidajate tavaline elukitsikus, võib olla ka oskamatus, on asuniku ilusatele kavatsustele kriipsu peale tõmmanud.

Selles majas ei varjata primitiivsust ega häbeneta vaesust, vaid elatakse üsna looduslähedalt. Elamu sisaldab 2 tuba, eestias elab asunik Leib oma naisega ja tagatuba on nüüd tema poja, minia ja laste tarvis. Maja lävel võtab meid vastu energiline, ilmekas, sale noor naine ja palub asuda tahapoole. Tuleme siis muldpõrandaga võõrustest eestuppa. Pilk peatub kirvega valmistatud mööblil, süngil, laual ja pingil. Pilk peatub kirvega tahatud seintel ja saviga määratud ahjul, ning puhtaksküritud valgel põrandal, mille laudade vahel on paari sentimeetri vahelised praod, sest põrandalaud ei ole enne paigaldamist olnud küllaldaselt kuivad. See puutoon, mis ei ole kunagi näinud kübetki kallist lupja ja saviga plötserdatud ahi teevad aga ruumi imelikult koduseks ja lähedaseks. Tulevad meelde kõik säärased elamised, kust, tõsi küll enamik eesti rahvast on viimase aastakümnega suutnud end "välja elada", sootuks teise ajajärku, teise ümbrusse.

Paneme oma pealisriided seinale löödud puupulkade otsa ja siis viib too tragi naine meid tahatuppa. See on umbes sama suur, samailmeline ruum, kuid pisut hämaram, sest mõlema akna ette on riputatud kaitseks riided, et päikest liialt sisse ei paistaks ja ei segaks väikeste laste und. Seal, teises seinas, puhkavad väiksed raudvoodis nood kolmikud, väikesed õed-vennad, kes nüüd on juba neljanädalaseks saanud ja kes kõik terved ja prisked, nagu laste ema isegi. Ei oska nagu arvatagi, et seesugune noor naine suutis olla

kolmele lapsele emaks. Kuid ema ise ei võtagi olukorda raskena, tema on juba eluraskustega harjunud.

"Küllap neid kuidagi ikka saab üles kasvatada" lausub ema ja seab laste pesu nende sängi kõrvale kuivama. Teises toa nurgas istub laste isa Ferdinand ja hoiab oma esimest poega Heldurit süles. "Ega ristimata laste mähkmeid tohigi välja kuivama panna", lausub isa tähtsalt vanarahva tarkust. "Nüüd teil mitut ristiisa tarvis", "Jah, sellega on ka mure", seletab isa. "Oleme mõtelnud, et palume presidendi ristiisaks, aga mõtleme jälle teisipidi, et kas niisugust mõtet tohib avaldada". "Ja lastel teil juba nimed olemas", "Kuidas siis ilma" vastab ema. Poisi nimi on Endel ja tütreid on Aino ja Maimu. Viimane tütar oligi pisut väiksem ja tema sai sündimisel kõige rohkem kannatada. Sellest ka nimi „Maimuke“. Ema kohendab laste voodit. Praegu ei saa ema toast lahkuda, sest väikestega on nii palju askeldamist. Eks vanapaar pea jälle aitama, et lapselapsed saaksid kasvada. Ei kolmikute isa, ega vanaisa olegi mingid "peenama" töö mehed, vaid lihtsad töömehed ja oskavad peamiselt põllutööd teha. Talvisel ajal aga olevat taludes raske tööd leida, sest aastateenijad on ümberringi kõigis taludes olemas ja talvel ei lähe palju päevatööli tarvis. Nii on perekond sattunud päris raskesse seisukorda. Ema on väga tänulik, et seltskond on oma heatahtlikkust üles näidanud ja lastele riideid ja pesu andnud. "Muud varandust meil ju peale nende nelja lapse ei ole", lausub ema siiski teatava uhkusega. "Kust te omale nii tragi naise olete leidnud" küsime isalt. "Olime mõlemad siin lähedal taluteenijateks, mina olin sulaseks, tema tüdrukus" seletab mees. "Eks see inimese saatus ikka ole imelik. Enne ma käisin ikka teiste tüdrukutega, aga jõulude ajal järsku hakkasin temaga käima ja nagu näete, oleme nüüd juba kuuekesi". Mees seletab veel, et naine olevat pärit Kavastu Koosalt, kuna tema ise on sündinud siin Haaslaval. "Kuidas te nüüd kavatsete oma perekonda elatama hakata", küsime isalt. "Ja kui ma seda isegi teaksin, eks näe mis saab".

„Postimees“ nr 75 – 17 märts 1939.a.

„Haaslava kolmikud toodi Tartusse.

Eile saabus Tartu lastekliinikusse proua Leib, kes alles hiljuti sünnitas kolm prisket maailmakodanikku, ühe poisi ja 2 tütarlast. Üks tütarlastest on haigestunud ja

sellepärast tuli ta tuua kliinikusse. Kuna aga pisikesed vajavad kõik ema hoolitsust, siis paigutati nad kõik lastekliinikusse.

Meie toimetuse esindajal oli võimalus pereisaga vestelda. Härra Leib lausus, et koos rõõmuga käivad ka mured. Maal olid juba 2 ülejäänud olnud kaua haiged, kuid arsti näpunäidete järgi talitades saanud lapsed terveks. Praegu ainult veel vähe kõhivad. Nüüd on aga haigestunud tütarlaps. Palavik olevat võrdlemisi kõrge.

Jutuajamisel selgus ka veel, et kolmikute pere vahetab vist suvel oma elukohta. Pereisa seletusel olevat maal elamine sellises olukorras võrdlemisi raske, kuna väike maalapike ei elata peret ära, vaid tuleb käia päeviti ümberkaudsetes taludes tööl. Härra Leib elab teatavasti isa juures, kellel on 6 vakamaaline koht. Kuuldavasti on pereisal kavatsus asuda elama linna.

Seni on seltskond perekonda soojalt suhtunud ja üle maa on tulnud rohkesti annetusi. Suuremaid toetusi on perekond saanud sotsiaalministeeriumilt, Läti peakonsul Aavakivilt, Tartu maavalitsuselt ja paljudelt teistelt, kellele härra Leib avaldab suuremat tänu. Jutuajamise lõppedes soovime omalt poolt, et väike tütreke saaks terveks ja kõik kolm väetikest sirguksid jõudsalt.“

1939.a. 14 märtsi numbris avaldas perekond Leibidest loo ka New Yorgis ilmunud Ameerika eestlaste kommunistlik ajaleht „Uus Ilm“, kus kirjutati, kui raske on kodanlikus Eestis töölisperedel elada ja, et lapsukesi ootab ees nälg.

Loo lõpetuseks peab lisama, et kõik kolm last sirgusid suureks, käisid hiljem Sillaotsa koolis ja kogu pere asus 1960 aastate keskpaigas elama Laeva kanti. Leibide peres oli kokku olnud, kas 12 või 13 last. President Päts lastele ristiisaks ei hakanud, küll aga kinkis president perele suure summa raha ja lehma.

Kolmikud on Haaslava vallas teadaolevalt sündinud veel paaril korral, kindlasti 1802.a. ja 1892.a. Rekordisünd aga pärineb kirikuraamatute järgi 1804 aastast, kui Koke külas sündisid nelikud. Vanemapalgani jäi aega täpselt 200 aastat.“

Taivo Kirm

Haaslava valla kultuuri- ja spordiüritused

30. novembril	Advendiaja algus, tuledesüütmise pühapäev	kell 16.30 Roiu alevikus Männi tänavas
07. detsembril	Perepäev	kell 14.00 Priiuse Seltsimajas
17. detsembril	Eelkooliealiste laste jõulupidu	kell 18.00 Priiuse Seltsimajas
19. detsembril	Sillaotsa Põhikooli 1.-4 .klassi jõulupidu	kell 18.00 Sillaotsa Põhikoolis
21. detsembril	Pensionäride ühenduse Kuldlõng jõulupidu	kell 12.00 Priiuse Seltsimajas
21. detsembril	Advendiaeg, Toomapäev	kell 16.30 Roiu alevikus Männi tänavas
22. detsembril	Sillaotsa Põhikooli 5.-9. klassi jõulupidu	kell 18.00 Sillaotsa Põhikoolis
01. jaanuaril	Rõõmsal meelel uude aastasse	kell 01.00 Priiuse Seltsimajas
16. jaanuaril	Tantsuõhtu Üllar Jõrbergiga	kell 21.00 Priiuse Seltsimajas

Advendiaeg toob valda jõulumeeleolu

Aasta kõige pimedamal ajal süütame küünla, soovides saada tema leegist sooja ihule ja valgust hingele. Tulesüütamise pühapäeval saame ühiselt süüdata lootuseleegi ja seda edasi viia oma kodudesse.

30. novembril kell 16.30 süütab esimese adventiküünla volikogu esimees Avo Samarüütel,

21. detsembril kell 16.30 adventiküünla süütab vallavanem Jüri Raudseping, jõululaule esitab Haaslava Meeskoor.

Adventiüritustel osaleb Tartu Maarja koguduse õpetaja Peeter Paenurm

Informatsioon

Haaslava Vallavalitsuse 03.11.2003 korraldusega nr 182 on algatatud detailplaneeringu koostamine 1636 m² Uue-Vaigo kinnistule ja 5000 m² Vaigometsa kinnistule Kurepalu külas Haaslava vallas. Planeeringu eesmärk on kinnistute ehitusõiguse määramine üksikelamu, sisetee, puhkeplatsi ja palliplatsi rajamiseks.

* * *

02. detsembril kl 10 toimub Haaslava Vallamajas Roiu alevikus asuva MEIEREI kinnistu detailplaneeringu lahendust tutvustav arutelu.

Nimetatud planeeringu avalik väljapanek toimub Haaslava Vallamajas 4-18. detsembrini. Planeeringu eesmärk on kruntimine, kruntide ehitusõiguse määramine. Planeeringuala suurus on ca 15 000 m².

* * *

Kodakondsus-ja migratsiooniameti Tartumaa osakond Liiva 41, Tartu 50303, tel (0) 7377560, E-post: kma.tartu@mig.ee.

Vastuvõtt: E,T,K,R 9.00-18.00, N 9.00-16.00, iga kuu 1. neljapäeval suletud.

Politseiteated

✓ 11.11.03 karistas Tartu Maakohus kahe ööpäevase arestiga Sergei Kukinit, kes 15.08.2003 varastas Roiu kauplusest kahe liitri pudeli "Sprite" karastusjooki maksumusega 18.90.

Vastavalt Haaslava valla avaliku korra eeskirjale on alla 16 aastastel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 23.00-06.00. Ajavahemikus 01.06 kuni 31.08 on alaealisel keelatud viibida ilma täiskasvanud saatjata avalikes kohtades kella 24.00-05.00-ni. Alates 01.09 kuni 30.05 alaealistele korraldatud üritused tuleb lõpetada kella

22.00-ks, muul ajal kella 23.00-ks, välja arvatud erandkorras vallavalitsuse loal.

Politsei poole pöördumiseks töötab ööpäevaringselt politseikorrapidaja telefoni lühinumber 110 või 7415 388 (vallas asuvalt analoogtelefonilt ette valida 0). Valda teenindava konstaabli mobiiltelefon tööpäeviti kella 08.00-17.00 on 053 962 110. Vastuvõtt vallamajas teisipäeviti ja neljapäeviti 9-12

Harras Tiisler
Konstaabel

Mälestame lahkunuid

